

Schaduwen en hoge lichten

Soms zijn in een foto de schaduwen te donker en de hoge lichten te licht (of omgekeerd). Gimp biedt een handig hulpmiddel om dit aan te passen. Ik laat dat hier zien aan de hand van een interieurfoto in een kerk in Italië, waar de zon door een van de hoog geplaatste ramen een zeer lichte vlek op de mozaïekvloer geeft, terwijl de achterwand van donker erg donker is.

Hiernaast is de te bewerken foto in Gimp geladen met als laagnaam Originele foto.

Maak een kopie van dezelaag en verander de naam van de nieuwe laag naar bijvoorbeeld Schaduwen en hoge lichten.

Het is handig nu een venster te openen die de verdeling van licht en donker over de foto weergeeft. Klik op **Vensters | Dokbare vensters | Histogram**. Als je al een do hebt, zal het histogram in dat dok (bij mij het rechterdeel van het Gimp-scherm) verschijnen. Je kunt dit (en elk andere tab binnen je dok) loskoppelen door op het kleine driehoekje rechtsboven in het dok te klikken. Je ziet dan een apart venster als boven weergegeven.

Het histogram laat de verdeling van donkerte en licht binnen de geselecteerde laag zien. In dit geval zie je een scherpe piek, helemaal rechts, de hoge lichten in de lichtvlek op de vloer en een wat bredere piek in het linkerdeel van de grafiek. Dat zijn de donkerder delen in de foto. Omdat de rechterpiek oploopt tot aan de hoogste waarden, weet je ook dat daar overbelichting zal zijn en er in de hoogste lichten geen enkele doortekening meer zal zijn te zien (uitgebeten, dus). De linker donkere piek loopt wel mooi naar nul, helemaal links. Er is dan ook nog doortekening in de donkerste delen.

Wat we willen bereiken is dat het middengebied tussen de twee pieken kleiner wordt, waardoor zowel de lichte als de donkere piek in het histogram breder wordt. Er zijn verschillende manieren om dat te doen:

- 1. Gebruik een speciaal hulpmiddel daarvoor: menu Kleuren |Schaduwen/hoge lichten...
- 2. Gebruik de kleur-niveaus: menu Kleuren | Niveaus...
- 3. Gebruik Curves: menu Kleuren | Curves...

Ik behandel hieronder alleen de belangrijkste opties bij iedere methode. door met alle andere opties te experimenteren kun je je foto wellicht nog meer verbeteren.

1. Schaduwen/hoge lichten

- Selecteer de laag waarin je wilt werken.; hier: Schaduwen en hoge lichten.
- Klik op Kleuren | Schaduwen/hoge lichten om het betreffende venster te openen.
- Zorg ervoor dat zowel het vakje voor Voorbeeld als dat voor Voor/na is aangeklikt.
- De belangrijkste schuifjes in dit venster zijn bovenste in de groep schuifjes die de schaduwen beïnvloeden en die de Hoge lichten beïnvloeden.
- In dit geval maak in een vrij grote aanpassing:
 - Shadows naar +60 en
 - o Highlights naar -60
- Op de linkerhelft van de foto zie je het effect daarvan en op de rechterhelft ter vergelijking het origineel.

Bij een andere foto zul je ongetwijfeld andere waarden kiezen.

- Experimenteer ook met de andere schuifjes, totdat je tevreden bent.
- Klik op OK om de kleurcorrectie toe te passen.

Als je nu weer naar het histogram kijkt, zie je wat er is gebeurd. De linker piek is een stuk breder geworden, terwijl er ook minder heel hoge lichten voorkomen.

Je kunt het effect nu ook goed zien door de oogjes bij de twee lagen aan en uit te klikken.

2. Niveaus...

Om de verschillende methoden te kunnen vergelijken maken we eerst een nieuwe kopie van de oorspronkelijke foto.

- Klik de zichtbaarheid van de bovenste laag uit.
- Dupliceer de originele foto: rechtermuis-klik op de laag Originele foto en klik Laag dupliceren.
- Hernoem deze laag naar Niveaus. (Dubbelklik op de naam van de nieuwe laag om die naam te veranderen.
- Selecteer de nieuwe laag Niveaus.

- Klik Kleuren | Niveaus... om het scherm Kleurniveaus aanpassen te openen. Zorg dat Voorbeeld en Voor/na zijn aangevinkt.
- Het belangrijkste schuifje hier is het middelste driehoekje onder het histogram. Je kunt dit naar links of rechts bewegen om de verdeling van licht en donker in de foto te veranderen.
- Klik OK als je tevreden bent.

Merk op dat

- het histogram in het Histogram venster ook is veranderd. De rekenmethode waarmee de luichtdonker verdeling in de nieuwe aanpassing is veranderd is minder vloeiend dan die in de eerstgenoemde methode.
- 2. de knop **Deze instellingen als curves bewerken** je naar de derde methode brengt.

3. Curves

- Klik de zichtbaarheid van de laag Niveaus uit, maak een nieuwe kopie van de Originele foto en hernoem deze naar Curves.
- Klik op Kleuren | Curves... om het kleurcurves aanpassen venster te openen.

De lichte lijn in de grafiek op dit venster geeft aan welke lichtheid een deel van de foto op het origineel (horizontale as) de aangepaste versie (verticale as) krijgt. Die curve kun je veranderen door met je muis een of meer plaatsen van de curve vast te pakken en over de grafiek te verschuiven. Bij een omhoog bollende curve worden de donkere partijen lichter, bij een naar beneden bollende curve worden zij donkerder. Je kunt meerdere punten in de curve verslepen. als je een punt wilt verwijderen, sleep je dat punt buiten de grafiek.

Je kunt zowel deze als de vorige methode ook op afzonderlijke kleurkanalen toepassen. Ik heb daar nog nooit iets bruikbaars van gezien, maar proberen kan geen kwaad.

• Klik OK als je tevreden bent.

